

Cyfarfod Cyngor Cymuned Aberffraw
Cynhelir yn Ystafell JOW, Neuadd y Pentref, am 7pm nos Fercher 18
Hydref 2023

Presennol: C Topps (Cadeirydd), R G Owen, B Owen, Bryan Owen, D Fowlie, G Stallwood, E Smith, E Evans, A Rees, Cyng J I Jones a Cyng A Wyn.

Clerc: J Davies

1.	Croeso ac ymddiheuriadau	Derbyniwyd ymddiheuriadau gan O Fowlie, E Roberts, R Jones
2.	Datganiadau o fuddiannau	Derbyniwyd datganiad o ddiddordeb gan DF ynglŷn â phwynt 4.6 o'r rhaglen gan fod y tenant yn aelod o'r teulu.
3.	Cytuno ar gofnodion 20 09 2023	Nododd ES a DF newidiadau i'w gwneud. DF i anfon cywiriadau at y Clerc.
4.	Materion yn codi o'r cofnodion	
4.1	Awdurdodi anfonebau torri gwair	Mae'r Clerc wedi ail-gadarnhau gyda'r contractwr i gysylltu â Bro pan fydd toriad yn cael ei wneud, a bydd anfonebau'n fisol ar gytundeb gyda'r cyngor. Bydd adolygiad toriad yn cael ei gynnal ym mis Ionawr. Cynigiodd DF y dylid talu anfoneb, ac eiliodd ES.
4.2	Rheolau Sefydlog a Gweithdrefnau Ariannol wedi'u diweddarau	Oherwydd cyfyngiadau amser y clercod, bydd y rhain yn cael eu cyflwyno yn y cyfarfod nesaf i'w cytuno.
4.3	Tystysgrif Hyfforddi OVW - ES	Mae'r dystysgrif wedi ei derbyn a'i nodi ar gynllun hyfforddi'r cyngor.
4.4	Cyngor Medwrn Mon Neuadd Bentref	Nododd DF fod Medwrn Môn wedi rhoi gwybod bod statws Neuadd Bentref yn parhau fel elusen. Cytunodd CT i anfon cyfansoddiad at DF a'r Clerc i drefnu diweddarau'r cyfrifon.
4.5	Cyflwr Cae 16 Giât a Post	Mae EE wedi siarad â J Smithurst ac mae rhywfaint o waith atgyweirio wedi'i wneud. Post giât/Giât yn dal yn broblem. Clerc i gysylltu â JS ynglŷn â thrwsio.
4.6	Gwrych AHNE AHNE Grant/Fens Mynwent	Cadarnhaodd CSYM grant wedi'i ddyrannu'n llawn ond gall roi cynnig ar y flwyddyn nesaf. Nododd y Clerc fod y cytundeb llogi pori wedi ei anfon at Mr O Fowlie ond dim ymateb eto. DF i fynd ar ôl y clerc.
4.7	Bragdby Pwmp	Clerc yn aros am ddyfynbris gan H Hughes. Bydd DF yn erlid.
4.8	Llwybrau Troed Fron a Stryd Bangor	Dim adborth gan y Cyngor. Cysylltir â'r AGS arfaethedig DF i gael dyfynbris, eiliwyd AR. Clerc i drefnu.
4.9	Plac Linda Austen	Nododd DF yr un contractwr a ddefnyddiwyd ag ar gyfer plac coffa. CT i gytuno ar eiriad a chael dyfynbris.
4.10	Gwerthiant Tir Mynwent	Cadarnhaodd CT y byddai hyn yn cael sylw ar ddiwedd y cyfarfod.
4.11	Cyfreithiwr y Neuadd Bentref Gohebiaeth	Cytunodd CT y gallai DF gymryd y ffeil i'w gwirio ond nid i'w dosbarthu fesul cytundeb wedi'i lofnodi. Eiliwyd gan BO. DF i drefnu diwrnod casglu gyda'r Clerc.
4.12	Llythyr i CSYM ynglŷn ag ymddygiad	Ymddiheurodd y Clerc am yr oedi a nododd Bro siom am yr oedi. Clerc a'r Cadeirydd i adolygu'r drafft a'i anfon.
4.13	Lleiniau Mynwent	Nododd y Clerc fod llain fynwent wedi ei gadw trwy gamgymeriad nad oedd yn ymwybodol ar adeg yr is-ddeddf. Ymddiheurodd y Clerc am y camgymeriad. Cynigiodd DF fod hyn yn cael ei adael fel eithriad oherwydd yr amser a'r camgymeriad gwirioneddol. Eiliodd BO. Nododd DF hefyd resi lle nad oedd cysoni a rhaid i'r cais nesaf fynd yn ôl a llenwi rhesi.

4.14	Mainc y Fynwent	Clerc wedi cysylltu â Menter Môn am unrhyw gymorth grant gyda hyn.
4.15	Chwynu Pont	Clerc i ysgrifennu at Cadw ynglŷn â chyflwr y Bont a dod â'r coblau yn ôl. Gofynnodd DF i'r ddau Gynghorydd Sir sy'n bresennol ysgrifennu hefyd i gefnogi'r cais.
4.16	Llythyr ynglŷn â Llwyfan Tŷ Croes	Clerc wedi anfon drafft i'r Cadeirydd. DF a'r Clerc i gwblhau ac anfon.

4.17	Llythyr at Mon Actif	Cadarnhaodd y Clerc llythyr diolch wedi ei anfon i Mon Actif.
4.18	Cost Gwefan	Nododd y Clerc fod yr anfoneb yn cynrychioli cynnydd o 7% mewn costau. DF taledig arfaethedig, AR yn eilio.
4.19	Arwydd y Tywysog Lewellyn	Dywedodd BRO fod angen newid yr arwydd siglo. DF a Bro O i ymchwilio.
4.20	Cyfarfod Cyllideb Arbennig	Cynigiodd DF gyfarfod cyllideb. Dydd Iau 2 Tachwedd. Eiliodd Bro. Bro i'r Cadeirydd.

5.0	Gohebiaeth CSYM	
5.1	Cynllunio	Cais llawn i osod pwmp gwres ffynhonnell aer monobloc annibynnol yn 2 Chapel - Street, Aberffraw Ni nodwyd unrhyw sylwadau
5.2	Tref a Chymuned Fforwm Cyswllt y Cyngor - Cynllun Gwaith	Cynllun gwaith wedi ei nodi ond dim sylwadau.
5.3	Dosbarthwr Bagiau Gwastraff Cŵn	Clerc wedi cyfeirio at yr ohebiaeth a anfonwyd ynglŷn â dosbarthwyr bagiau gwastraff cŵn. Treialwch un peiriant dosbarthu yn y maes parcio. BO yn cynnig, ES yn eilio.
5.4	Llwybr troed rhif 10/048/1	Nododd y clerch ohebiaeth gan CSYM. Llwybr troed heb ei nodi yn y contract. AGS i ddyfynnu a chlercio i drefnu toriad. Clerc i fynd ar ôl grant CSYM. DF yn cynnig, CT yn eilio.

6.0	Gohebiaeth Arall	
6.1	Apêl Ambiwlans Awyr Cymru	Fel y dyrannwyd y gyllideb, clerch i gysylltu fel yr edrychir arno yng nghyllideb y flwyddyn nesaf. Cynigiodd DF edrych ar hyn yn ystod cyfarfod arbennig y Gyllideb.
6.2	Ddiwrnod Un Llais Cymru	Beacon i'w godi, mae'n debyg ar dir Bodorgan felly angen caniatâd. Cefnogir gan y Cyngor ac i'w drafod y flwyddyn nesaf.
6.3	Cynllun Hyfforddiant y Cyngor Safonau	Nododd y Clerc fod y cais am y cynllun yn y cylchlythyr nid cais uniongyrchol. Clerc i anfon at y Cyngor Safonau.

7.0	Materion Eraill	
7.1	Archwiliad Lintel Garej	Nododd y Clerc cais tenant am archwiliad ac atgyweirio. H Hughes i gwblhau'r dyfynbris. DF i fynd ar drywydd cyfarfod cyllideb.
7.2	Wythnos Cludiant Cymunedol 16-20 Hyd	Nododd y Clerc fod y digwyddiad yn cael ei gynnal a byddai'n mynychu ar ran y cyngor.
7.3	Rhwydwaith Natur/Ariannu Loteri LPFN	Cyfnod rhybudd rhy fyr a chyfnod rhagarweiniol fel na all y cyngor weithredu. Cytunodd y cyngor y dylid gadael hyn tan y flwyddyn nesaf.
7.4	Sul y Cofio	Pabiau post lamp a thorch wedi'u prynu. 10 am ar gyfer gwasanaeth Eglwysig ac 11 am ar gyfer Gwasanaeth Coffa wrth y Senotaff yn Eglwys Sant Bueno. DF i gysylltu â chynrychiolwyr eto.
7.5	Addasiad Protocol Datrysiaid Lleol	I'w gario ymlaen i'r cyfarfod nesaf.

8.0	Materion Ariannol	
8.1	Anfonebau i'w cymeradwyo	Cytunwyd ar atebion AGS a Chyfrifiadur Môn fel yr uchod.
8.2	Adolygiad o'r Gyllideb	Cyllideb 2024/25 i'w hadolygu'n fanwl mewn cyfarfod Arbennig.
8.3	Llythyrau Rhent Maes	Adroddodd y Clerc fod y cyfan wedi eu hanfon allan mewn pryd ar gyfer y cyfnod Tachwedd i Mai.
9.0	Materion ar gyfer y Cyfarfod Nesaf	Ni chododd unrhyw faterion ychwanegol ar adeg y cyfarfod.
10.0	Dyddiad y Cyfarfod Nesaf	Dyddiad y cyfarfod nesaf – 15 Tachwedd 2023